

تئوری‌های ده گانه

دکتر یورگن تودن هوفر^{*}
ترجمه دکترهادی رضازاده

چکیده و شرح مختصری درباره نویسنده:

دکتر یورگن تودن هوفر (۶۷ ساله) بیش از بیست سال است که مدیر یک سازمان اروپایی برای رسانه‌های عمومی است. وی از سال ۱۹۷۲ به مدت هجده سال نماینده حزب دموکرات مسیحی در مجلس فدرال آلمان و یک سیاست‌مدار محافظه کار بود. وی در سال‌های اخیر و بعد از حادثه ۱۱ سپتامبر و در پی سفرهای متعدد به کشورهای اسلامی و مشاهده ستم تاریخی استعمار بر این جوامع، از سیاست‌کناره گیری کرده و چند کتاب درباره افغانستان و کشورهای عربی نوشته و منتشر نمود که آخرین آن‌ها «زید، چرا آدمکش شدی؟» نام دارد.

او با درآمد حاصل از دو کتاب پرفروش درباره جنگ در افغانستان و عراق، یک پرورشگاه برای کودکان در افغانستان تأسیس کرد. هم‌چنین کار تأسیس یک بیمارستان برای کودکان در کنگو توسط وی در حال اجراست. دکتر تودن هوفر تصمیم دارد درآمد حاصل از فروش کتاب «زید، چرا آدمکش شدی؟» را در خاورمیانه در جهت ایجاد یک پروژه اسرائیلی - فلسطینی برای آشتی این دو قوم و هم‌چنین تأسیس یک کمیته امداد برای کمک به کودکان به شدت مجرور و آواره عراقی صرف کند.

نویسنده در آخر این کتاب، نظریات خود را در ده تر جمع‌بندی کرده است که حاصل آن در این مقاله ارایه می‌گردد. هدف تودن هوفر در ارایه این ترزا آن است که مشکلات ناشی از استعمار و ستم غرب را از دیدگاه مسلمانان بیان کند. وی در این تحلیل اگر چه به دلایلی نتوانسته است دیدگاه واقعی خود را به صراحت درباره اسرائیل و خشونت‌طلبی صهیونیست‌ها بیان کند و حتی در مواردی دچار ضعف و تناقض هم شده است ولی با تگاه جامع به این مقاله به راحتی می‌توان دریافت که این نویسنده بیش از آن که از قوم یهود (و نه صهیونیست‌ها) تجلیل کند از مسلمانان و کشورهای اسلامی و حتی پیامبر اسلام علیهم السلام دفاع کرده است که از این جهت کار او در خورستایش است.

کلیدواژه‌ها: ده تئوری، جهان اسلام، ایران، خاورمیانه، مشکلات و راهکارها.

* دکترای حقوق جزا و جرم‌شناسی و نماینده سابق مجلس فدرال آلمان به مدت ۱۸ سال.

۵۰ بر یک:

افق دید ما نمایش‌گر تمام جهان نیست.

«و چرا خسی را که در چشم برادر توست می‌بینی و چوبی را که در چشم خود داری نمی‌بینی؟»

(انجیل لوقا، باب ع، آیه ۴۱).

«این حیرت‌آور است، که شعور در اداره این جهان از چه سهم کمی برخوردار می‌باشد». این سخن را زمانی پاپ ژولیوس سوم بیان کرد و واقعاً ما را متوجه یک حقیقت نمود. باید اضافه کرد که خطر این نادانی و ندانمکاری از خطر خبات کمتر نیست. بسیاری از تصمیمات نادرست در «جنگ علیه تروریسم»، با عدم شناخت ساده‌ترین حقایق رابطه مستقیم دارد. بسیار پیش آمده که من در سفرهایم به کشورهای اسلامی به خاطر پخش یاوه‌گویی‌های ماجراجویانه درباره جهان اسلام احساس شرم کرده‌ام.

این شرم را می‌توان تحمل کرد، ولی نتایج وحشتناک ندانمکاری‌های برخی از سیاست‌مداران در افغانستان و عراق غیر قابل تحمل است. تابه حال هزاران جوان آمریکایی و صدها هزار مسلمان قربانی این سیاست شده‌اند.

من در مؤخره کتابم با عنوان «زید، چرا آدمکش شدی؟» کوشیدم تا دنیا را یک باره‌م از دیدگاه یک مسلمان بررسی کنم. نظریات ناشی از این بررسی نقد زیادی را در پی خواهد داشت. من این را می‌دانم و به نقدکنندگان احترام می‌گذارم، ولی شاید بتوان به کمک این نظریات پنجره‌ای به سوی دیدگاه مسلمانان و یا دست‌کم راهی برای یک بحث منصفانه باز کرد. هیچ چیزی به اندازه ندانمکاری ما را ضربه‌پذیر نمی‌کند.

۱- رفتار غرب در مقایسه با دنیای اسلام به مراتب خشونت پاره است. از آغاز دوره استعمار تا به امروز میلیون‌ها غیرنظامی عرب کشته شده‌اند.

تاریخ شناس و سیاست‌مدار معروف فرانسوی «الکسیس دو توکوبل» یکی از پر احساس‌ترین پیشگامان آزادی فردی است. برای او آزادی فردی همیشه مهم‌تر از مساوات بود. او اعتقاد داشت که عدم مساوات به طور مستقیم از طرف خدا ناشی می‌شود. بنابراین نباید تعجب کرد که این سیاست‌مدار بیدار و مترقی مانند اکثر هم‌عصرانش به برابری نژادی اعتقاد نداشت.

او در مهم‌ترین کتابش که در سال ۱۸۳۵ با عنوان «درباره دموکراسی در آمریکا» منتشر شد، سؤالی را مطرح کرد که شاخص تفکر آن دوره بود: «وقتی به جریانات دنیای امروز نگاه می‌کنیم، آیا این احساس به ما دست نمی‌دهد که اروپایی‌ها نسبت به نژادهای دیگر همان مقامی را دارند که انسان در برابر حیوان دارا می‌باشد؟ انسان حیوانات را به اسارت می‌کشد و زمانی که نمی‌تواند بیشتر

آنها را در اسارت نگه دارد، نابودشان می‌کند.» این متفکر لیبرال چنین نتیجه می‌گیرد: «دلیلی وجود ندارد که ما با موجودات مسلمان طوری رفتار کنیم که گویا با ما مساوی می‌باشند.»

غرب در دویست سال گذشته نسبت به دنیای اسلام رفتاری جز این نداشته است. در عصر استعمار، خانواده‌های عرب مانند «کفار و شغال‌های گر» رانده می‌شدند. استراتژی اربابان استعماری در قرن نوزدهم برای رام کردن مردم بومی که در برابر «ترویج تمدن» مقاومت می‌کردند، در این خلاصه می‌شد: «تخرب، راندن انسان‌ها و ترور» (Olivier Le Cour Grandmaison) فرانسویان در الجزایر بارها قبایلی را که به طور کامل به غارها پناه می‌بردند، با وارد کردن دود به غارها مانند سمپاشی حشرات آنها را بیرون می‌رانندند (این روش *Enfumades* نام داشت). سرهنگ فرانسوی در سال ۱۸۴۲ در نامه‌ای از الجزایر می‌نویسد: «ما می‌کشیم و خفه می‌کنیم، فریاد انسان‌های درمانده و درحال مرگ با صدای عرعر و بع بع چارپایان مخلوط می‌شود. شما از من می‌پرسید که با زنان چه رفتاری می‌شود. در جواب باید گفت که بعضی از آنها را به عنوان اسیر نگه می‌داریم؛ بعضی دیگر را با اسب عوض می‌کنیم و بقیه را مثل چارپایان به حراج می‌گذاریم.» او می‌نویسد که گاه برای آرام کردن افکار سیاهش دستور «سربریدن صادر می‌کند، آن هم نه بریدن سر کنگر فرنگی، بلکه سر انسان‌ها.»

نویسنده و استعمارگر فرانسوی در الجزایر Louis de Baudicour یکی از کشتارهایی را که آن زمان به دفعات اتفاق می‌افتد چنین تشریح می‌کند: «در یک طرف سربازی برای تقریح پستان زنی را می‌برد و در آن طرف سرباز دیگری از پاهای یک کودک گرفته و با کوبیدن سر او به دیوار جمجمه‌اش را خرد می‌کند.» ویکتوره‌گو درباره سربازهایی گزارش می‌دهد که بچه‌ها را به طور متقابل به طرف یک دیگر پرتاب می‌کرند تا آنها را با سرنیزه تفنگشان بگیرند. برای گوش‌های بریده نمک سود شده صد سوس فرانسوی و برای سرهای بریده انعام بیشتری داده می‌شد. استخوان‌های مرده‌های عرب گاه به ذغال حیوانی تبدیل می‌شد (Olivier Le Cour Grandmaison).

نایپلئون سوم با وجود همه اینها دست خدا را در کار می‌دید: «فرانسه ارباب الجزایر است، چون خدا چنین خواسته است.» خود الجزایری‌ها موضوع را طور دیگری می‌دیدند و بنابراین استقلال خود را با خون انسان‌های زیادی به دست آوردند. در جنگ استقلال الجزایر تنها در فاصله سال‌های ۱۹۵۴ تا ۱۹۶۲ نیروی هوایی فرانسه هشت هزار از دهات الجزایر را با پرتاب بمبهای ناپالم نابود کرد. البته جبهه آزادی‌بخش ملی الجزایر (FLN) نیز از عملیات خشونت‌بار ترویریستی دور نبود. آلبکامو به حق به این عملیات توجه داده است، ولی از نظر تعداد قربانیان این عملیات به هیچ وجه با خشونتهای استعمارگران قابل مقایسه نیست. فرانسویان در طول مدت ۱۳۰ ساله «ترویج تمدن» طبق آمار

الجزایری‌ها بیش از دو میلیون الجزایری را کشتند. فرانسوی‌ها خود تعداد کشته شدگان الجزایری را یک میلیون و کشته شده‌های خود را صدهزار نفر تخمین زده‌اند.

وضعیت عراق نیز تحت سلطه استعمار بریتانیا خیلی بهتر نبود. هنگامی که عراقی‌ها در سال ۱۹۲۰ علیه استعمارگران قیام کردند، ویستون چرچیل آنها را به «نمک نشناشی» متهم کرده و سلاح شیمیایی علیه‌شان به کار گرفت. آن‌گاه او نتیجه آن را «برای تضعیف روحیه عراقی‌ها بسیار عالی توصیف کرد». «هریس بمب افکن» که به پدر «بمب‌های تخریب روحیه» معروف شده است، بعد از یک حمله هواپی با افتخار گفت: «حالا عرب‌ها و کردها معنی یک بمباران کامل را فهمیدند. ما قادریم در ظرف ۴۵ دقیقه یک ده را از نقشه جغرافیا پاک کنیم.» بمباران در عراق علاوه بر آن از طریق ایجاد ترس و تضعیف روحیه روش ثمربخشی برای اخذ مالیات هم بود. افسر نیروی هوایی سلطنتی بریتانیا Lionel Charlton در سال ۱۹۲۴ از خدمت استغفا داد، چون در یک بیمارستان با قربانیان له و لورده شده عراقی روبه‌رو شد. او نمی‌توانست تصور کند که کشورش هشتاد سال بعد بار دیگر دست به بمباران عراق بزند.

در لیبی استعمارگران ایتالیایی خم‌های حاوی گاز فسّن و خردل را روی انقلابیون و افراد غیر نظامی خالی می‌کردند. رؤسای قبایل به هوایپما کشانده شده و از ارتفاع سرسام آوری به پایین پرتاب می‌شدند. بیش از صدهزار غیرنظمی به اردوگاه‌های صحرایی منتقل شدند که نیمی از آنان به شکل اسفاری از بین رفتند. دختران لیبیایی به عنوان کنیز برای شهوترانی در خدمت لشکر استعماری ایتالیا قرار می‌گرفتند. اسپانیایی‌ها نیز در جریان قیام قبایل در مرکش سلاح شیمیایی به کار گرفتند که عواقب وحشتناکی به همراه داشت.

Riftar اروپائیان با اعراب برای آمریکایی‌ها الگویی شد برای انتخاب استراتژی مناسب برای نابودی سرخ‌پوستان. جنون برتری طلبی نشأت گرفته از ادعای «انتقال تمدن» و نژاد پرستی در آن دوران هیچ حد و مرزی نمی‌شناخت. گوستاو لوین که بنیان‌گذار روان‌شناسی Riftar توده‌ها و مخالف سرسخت «خرافاتی به نام تساوی انسان‌ها» است، انسان‌ها را به چهار دسته تقسیم می‌کند: بومیان استرالیا و آمریکا از نظر او جزء «نژاد بدی»، سیاهکان (سیاه‌پوستان) جزء نژاد «پست»، اعراب و چینی‌ها «نژاد های متوسط» و بالآخره اقوام هندی - اروپایی جزء «نژاد برتر» به حساب می‌آیند.

بعد از جنگ دوم جهانی نیز غرب در موارد زیادی، به گفته ڈان پل سارتر، از اعراب به عنوان «موجودات پست‌تر از انسان» نام برده و با آنان به عنوان «میمون‌های رشد یافته» Riftar کرده است. این Riftar در جریان جنگ‌های آزادی‌بخش، در حملات نظامی برای تضمین دست‌یابی به مواد خام، در مسئله فلسطین و بالآخره در تحریم‌های اقتصادی تحمیل شده بر عراق توسط آمریکا و انگلستان دیده شده است. تنها در اثر همین تحریم‌های (واتیکان از آنها به عنوان اقدامات «زشت» نام می‌برد)

اعمال شده علیه عراق طبق آمار سازمان حمایت از کودکان ملل متحد (یونیسف) ۱/۵ میلیون غیر نظامی و در میان آنها پانصد هزار کودک جان خود را از دست دادند.

جنگ فعلی عراق نیز نشان‌گر بی‌احترامی آشکاری نسبت دنیای اسلام است. درست همراه با حمله نیروهای تحت رهبری آمریکا هزاران غیرنظامی کشته شدند. تعداد بی‌شماری در اثر بمباران با مهمات آلوده به اورانیوم به انسان‌های معلولی تبدیل شدند. نشریه پزشکی و تخصصی Lancet گزارشی از پزشکان بی‌طرف آمریکایی و عراقی منتشر کرده است که طبق آن تا ماه ژوئن ۲۰۰۶ تعداد شصت‌هزار عراقی در اثر اغتشاشی که نیروهای اشغال‌گر در این کشور ایجاد کردند، جان خود را از دست داده‌اند. طبق این گزارش ۳۱٪ این افراد به طور مستقیم توسط نیروهای ائتلافی تحت رهبری آمریکا کشته شدند؛ ۲۴٪ آنان در اثر خشونت‌های مذهبی و سوء قصدهای انتشاری از بین رفته‌ند، و قاتلین ۴۵٪ از این کشته شدگان نامعلوم‌اند. از آن جا که تعداد خیلی زیادی از این افراد به ضرب گلوله کشته شده‌اند، می‌توان طبق نظریه نشریه Lancet به این نتیجه رسید که در این موارد نیز «ارتش آمریکا به طور مستقیم دخالت داشته است».

یک انسیتیوی مستقل پژوهشی انگلیسی به نام ORB در پائیز ۲۰۰۷ در تحقیقی به این نتیجه می‌رسد که تا به حال بیش از یک میلیون عراقی کشته و تقریباً به همین تعداد زخمی شده‌اند. سازمان «دیده بان حقوق بشر» تعداد غیرنظامیانی را که در مدت ۲۳ سال حکومت صدام حسين توسط این رژیم کشته شدند ۳۹۰ هزار نفر می‌داند.

از پائیز سال ۲۰۰۷ به این طرف تعداد کشته شدگان در عراق کمتر شده است. با وجود این، طبق تخمین‌های محتاطانه کارشناسان هنوز هم هرماه بیش از شش هزار غیرنظامی عراقی در اغتشاش جنگی حاکم بر این کشور کشته می‌شوند. این تعداد دو برابر انسان‌هایی است که در ۱۱ سپتامبر در مرکز بازرگانی جهانی کشته شدند. طبق گفته «کوفی عنان» امروز وضعیت معیشت مردم بدتر از دوره صدام حسين است. به طور قطع تنها تعداد کمی از مردم عراق پیدا می‌شوند که بگویند: «چه وضعیت خوبی داریم؛ کشور ما ویران شد؛ بیش از یک میلیون عراقی کشته شدند؛ چهار و نیم میلیون انسان در حال فرارند؛ آمار مرگ و میر کودکان در مقیاس جهانی جزء بالاترین تعداد می‌باشد؛ برق و آب و دارو به ندرت وجود دارد؛ بیکاری و تورم از مرز ۵۰٪ گذشته است؛ کسی جرأت ندارد وارد خیابان شود؛ ولی در نهایت جریان به نفع ما تمام شد، چون صدام از بین رفت.»

در دویست سال گذشته هیچ کشور اسلامی حتی یکبار به غرب حمله نکرده است. همیشه قدرت‌های بزرگ اروپایی و ایالات متحده مت加وز بوده‌اند و خود مورد تجاوز قرار نگرفته‌اند. از آغاز دوره استعمار تا به حال میلیون‌ها غیرنظامی عرب کشته شده‌اند. مغرب زمین در بیلان غم انگیز کشته و کشته، بیش از ده برابر عمل کرده است. بحث فعلی درباره به اصطلاح خشونت‌گرایی دنیا

اسلام حقایق تاریخی را کاملاً وارونه جلوه می‌دهد. غرب هم در گذشته و هم در حال حاضر به مراتب خشونت‌گرایانه اسلام بوده است. امروز مشکل ما خشونت‌گرایی مسلمانان نیست، بلکه مسئله ما اعمال خشونت از طرف برخی کشورهای غربی می‌باشد.

اگر بخواهیم مسلمانان افراطی را در کنیم، دست‌کم باید بکوشیم تا یک بارهم به دنیا از دیدگاه مسلمانان نگاه کنیم. افق دیدگاه ما تمام جهان را در بر نمی‌گیرد. یک جوان مسلمان که اخبار تلویزیون را دنبال می‌کند، به طور روزمره شاهد کشته شدن زنان، کودکان و مردان مسلمان در عراق، افغانستان، فلسطین، لبنان، سومالی و کشورهای دیگر با اسلحه‌های غربی، نیروهای ائتلاف غربی و سربازان غربی می‌باشد.

چقدر تمسخرآمیز و نیشدار است گفتار بعضی از متفکرین بزرگ غرب مانند «هانس ماگنوس انسنس برگر» هنگامی که با قیافه‌ای توأم با نگرانی این سؤال را مطرح می‌کنند که «چگونه تمدن اعراب با وجود برتری کامل نظامی، اقتصادی و فرهنگی سقوط کرد؟». پاسخ این است که غرب به طور تعیین‌کننده‌ای باعث این جریان شد. غرب بعد از عقب‌نشینی از مستعمرات، سرزمین‌هایی غارت شده و بی‌جان باقی گذاشت. در سال ۱۸۳۰ و در آغاز استعمار الجزایر ۴۰٪ مردم این کشور با سواد بودند و این از میزان سواد در فرانسه و انگلستان بالاتر بود. هنگامی که در سال ۱۹۶۲ نیروهای اشغال‌گر فرانسه این کشور را ترک کردند، آمار باسواندها به کمتر از ۲۰٪ رسیده بود. استعمار، کشورهای عربی را بیش از صد سال عقب نگه داشت. Tocqueville هفده سال بعد از تصرف الجزایر توسط فرانسه می‌نویسد: «چراغ‌های این کشور خاموش شده است. ما جامعه مسلمانان را فقیرتر، بی‌دانش‌تر و غیر انسانی‌تر از گذشته کردیم.»

۲- با توجه به سیاست جنگ افروزی غرب، نباید تعجب کرد که مسلمانان افراطی روز به روز طرفداران بیشتری پیدا می‌کنند.

استعمارگران غربی در گذشته تقریباً در همه کشورهای جهان تاخت و تاز کردند، ولی این تاخت و تاز در کشورهای نفت خیز خاورمیانه هنوز هم ادامه دارد. این موضوع به این منطقه ویژگی خاصی بخشیده، آنها را از سایر کشورهای جهان متمایز ساخته و زمینه رشد تروریسم را در آنها فراهم می‌کند. تروریسم یک پدیده اسلامی نبوده، بلکه جریانی جهانی است. تروریسم در همه دوره‌ها و به بهانه‌های مختلف وجود داشته است. در کنار تروریسم اعراب که مهاجرین یهودی را می‌کشند، «سازمان‌های تروریستی صهیونیستی» مانند «ایرگون» هم وجود داشت که تحت رهبری مناخم بگن فعالیت می‌کرد. هم‌چنین می‌توان از «مبازین آزادی اسرائیل» تحت رهبری اسحق شامیر نام برد که خود را به صورت علنی یک سازمان تروریستی می‌دانست. این سازمان‌ها با روش‌های تروریستی علیه بریتانیا و اعراب و حتی غیرنظامیان می‌جنگیدند و هدف‌شان ایجاد یک اسرائیل آزاد بود.

یکی از معروف‌ترین جملات کمیسیون ضد تروریسم که درحال حاضر ایجاد شده، این است که: «همه مسلمانان تروریست نیستند، ولی همه تروریست‌ها مسلمان‌اند.» این ادعا کاملاً نادرست است. تا قبل از ۱۱ سپتامبر «بیرهای آزادی‌بخش تامیل» که در سریلانکا عمل می‌کردند، بدون تردید به عنوان خشن‌ترین سازمان تروریستی جهان معروف بودند و هزاران غیرنظامی بی‌گناه را کشتند. آنها بودند که عملیات تروریستی اتحاری را به طور حرفة‌ای به حد کمال رساندند و دیگر تروریست‌ها از روش‌های آنان با همه جزئیاتش در دنیا و به خصوص در خاورمیانه تقلید کردند. این سازمان امروز هم مشغول بمبگذاری و قتل است. این تروریست‌ها هندو هستند و نه مسلمان و چون حملاتشان متوجه غربی‌ها نیست، در اخبار، خیلی کوتاه به آنها اشاره می‌شود.

اتحادیه اروپا در سال ۲۰۰۶ تعداد ۴۸ سازمان را در لیست تروریست‌ها قرار داد که از این میان ۳۶ سازمان هیچ ارتباطی با اسلام ندارد. این سازمان‌های غیر اسلامی که با عنوان‌ی «ضد اسلامی»، «ضد سرمایه داری»، «ضد دولت هند» و یا «ضد دولت سنگال» فعالیت می‌کنند، در آمریکای لاتین، آسیا و آفریقا تعداد بی‌شماری از غیرنظامیان را به هلاکت رسانده‌اند. این سازمان‌ها و عملیات آنها در افکار عمومی غرب جایگاهی ندارد، زیرا قربانیان این عملیات جزء حوزه فرهنگی مانیستند.

بعد از پایان رسمی دوره استعمار در خاورمیانه عمدتاً دولت‌های دست نشانده‌جانشین قدرت‌های سابق استعماری شدند که از نظر مالی و نظامی به غرب وابسته بوده و همانند مهره‌های شطرنج در بازی ژئوپولیتیک قدرت‌های بزرگ غربی جایه‌جا می‌شدند. غرب به دولت‌هایی که حاضر به قبول قواعد این بازی نبودند، فهماند که حق تعیین سرنوشت ملت‌ها تنها هنگامی معنا دارد که با منافع غرب در تضاد قرار نگیرد. آزادی هیچ‌گاه به معنای آزادی از نفوذ ما تعريف نشد. این قاعده را می‌توان «قانون مصدقی» نام نهاد: در سال ۱۹۵۱ محمد مصدق در یک انتخاب آزاد و دموکراتیک به عنوان نخست وزیر ایران انتخاب شد و دو سال بعد توسط سازمان سیا و دولت بریتانیا از قدرت ساقط شد. کسی که در برابر این قاعده مقاومت کند، با کودتا از میان برداشته می‌شود و یا با تبلیغات وسیع رسانه‌های عمومی به عنوان «دولت خبیث» معروف می‌شود. تبدیل کشورها به «دولت‌های خبیث» به کمک تبلیغات رسانه‌ها یکی از خصوصیات سیاست خارجی غرب است. همان‌طور که در مورد قذافی دیدیم، می‌تواند لقب «خبیث» هر زمان که اراده شد، از نام کشور مخالف برداشته شود.

حتی صدام حسین که زمانی به عنوان «دوست» و در دوره‌ای دیگر به عنوان «خبیث» معروف شد، می‌توانست امروز بدون هیچ مانعی بر سر قدرت باشد، در صورتی که به عنوان «دوست» منافع آمریکا را حفظ می‌کرد. کشتار ۱۴۸ انسان در دوجیل که به خاطر آن صدام اعدام شد، در سال ۱۹۸۲ اتفاق افتاد. در آن زمان صدام برای آمریکا یکی از مهم‌ترین بازیگران سیاسی خاورمیانه محسوب

شده و با کمک غرب علیه ایران تحت رهبری [امام] خمینی می‌جنگید. «دونالد رامسفلد» در سال ۱۹۸۳ به عنوان سفیر ویژه رئیس جمهور آمریکا در عراق با او ملاقات کرد، در حالی که از کشتار دوجیل کاملاً اطلاع داشت. صدام در آن زمان هم‌رزم ضداسلامی ما تلقی می‌شد. او از آلمان مواد لازم برای تولید بمب شیمیایی، از فرانسه هوایپیماهای جنگی و از آمریکا تصویرها و اطلاعات ماهواره‌ای درباره مواضع ارتش ایران دریافت می‌کرد. غرب در خاور نزدیک و میانه هرگز به دنبال تحقق حقوق بشر و دموکراسی نبوده است. غرب هم درگذشته و هم امروز برای نفت می‌جنگد.

غرب تحت عنوان حقوق بشر، سیاستی دروغ، ریشخند آمیز و ضدانسانی در پیش گرفته است: تصاویر خوبینی که هر روز از عراق و افغانستان بخش می‌شود مسلمانان را متوجه این سیاست دروغ نموده و این رفتار به طور عمیق در خاطرشنان نقش می‌بندد. «ساموئل هاتینگتن» دستکم در این قسمت از نظریاتش حقیقتی را بیان می‌کند: «غرب دنیا را نه به واسطه برتری فکری، بهتر بودن ارزش‌هایش و برتری مذهبی اش گرفته است، بلکه جهان را با اعمال قدرت سازمان یافته فتح کرده است. غربی‌ها این حقیقت را فراموش می‌کنند، ولی دیگران آن را هرگز از یاد نمی‌برند». دنیای اسلام چگونه می‌تواند ارزش‌های ما مانند کرامت انسانی، قانون سalarی و دموکراسی را باور کند، در حالی که در برخورد با ما تنها ظلم، تحقیر و استثمار تجربه کرده است؟ آیا تحت این شرایط خیلی تعجب آور است که نیروهای افراطی روزبه روز بیشتر طرفدار پیدا می‌کنند؟ آیا تعجب می‌کنیم که بعضی از افراد بالاخره روزی دست به تلافی بزنند، وقتی بیینند که خانواده‌های آنها پشت سرهم در زیر چرخ دستگاه‌های آدمکشی ما له و لورده می‌شوند؟ هیچ انسانی ترویست به دنیا نمی‌آید.

با وجود همه اینها، غربی‌ها در سفر به مشرق زمین با یک محبت و مهمان نوازی تکان‌دهنده و جذاب روبرو می‌شوند. غربی‌ها می‌توانند بدون کمترین مشکلی چه در سوریه سکولار و چه در کشور دین‌سالار ایران از محل‌های مذهبی (مانند کلیساها، کنیسه‌ها و مساجد) دیدن کنند. خیلی از مسلمانان بیشتر از ما نسبت به یهودیت و مسیحیت احترام قائل‌اند. با وجود این که مسلمانان سیاست خارجی آمریکا را رد می‌کنند، در خیلی از موارد نسبت به غرب با دیدی تحسین آمیز می‌نگرند. مسلمانان جوان با علاقه خاصی کفش‌های ورزشی، شلوارچین و تی‌شرت‌های بدл غربی را به تن می‌کنند. آنها حاضرند با علاقه و همراه با حفظ اعتقادات خودشان در خیلی از مسائل مانند ما آزاد مدرن و طبق روش خودشان دموکراتیک زندگی کنند. اینان حتی حاضرند آمریکا را دوست داشته باشند، به شرط این که آمریکا (که زمانی نقطه امید مظلومین جهان بود)، از سیاست خارجی خوبین خود دست بردارد.

دنیای اسلام کاملاً با آن‌چه از طریق تلویزیون‌های ما معرفی می‌شود فرق دارد. منظور ما آن کاتال‌های تلویزیونی است که با پخش تصاویر انحرافی و خودساخته، مردم کوچه و بازار را در حال

آشوب‌گری علیه غرب به نمایش می‌گذارند. در سپتامبر ۲۰۰۱ خیلی از تلویزیون‌ها بعد از حمله به مرکز بازرگانی جهانی، تصاویری از کودکان فلسطینی نشان دادند که در حال پایکوبی بودند، ولی این تصویرها خود ساخته بود. طبق گزارش روزنامه اسرائیلی «هاآرتس» به این کودکان شیرینی‌جات داده بودند و آنها در برابر دوربین تنها خوشحالی خود را از این هدایا نشان می‌دادند. در کشورهای عربی تظاهرات ضد غربی معمولاً هنگامی صورت می‌گیرد که قبلاً با تلویزیون‌های خارجی دقیقاً طوری هماهنگ و ساخته و پرداخته شده باشد که تظاهرات «خودبه‌خودی» جلوه کند. همین که دوربین‌ها خاموش می‌شود، این «تظاهره‌کنندگان تلویزیونی» با همان کامیون‌هایی که آورده شده‌اند با پرداخت انعام به خانه‌هایشان برگردانده می‌شوند.

برخلاف جوامع ما، در دنیای اسلام به هیچ وجه پدیده‌ای به نام «بیگانه ستیزی» وجود ندارد. ما نسبت به این کشورها از نظر اقتصادی و تکنولوژی برتری داریم، ولی نه از نظر انسانیت. ما در زمینه انسان‌دوستی، خانواده‌گرایی و مهمان‌دوستی باید از مسلمانان درس‌های زیادی بیاموزیم. این صمیمیت قلبی (همان‌طور که در عراق می‌بینیم) ممکن است در صورتی که غرب حقوق مسلمانان را به طور مرتب به تمسخر گرفته و زیر پا بگذارد، به یک خشم شتابنده تبدیل شود. ژان پل سارتر مدت‌ها پیش در سال ۱۹۶۱ و در جریان جنگ آزادی بخشن الجزایر این خشم همراه با سردرگمی و خودآزاری را چنین توصیف می‌کند: «خشم عقب رانده شده می‌تواند به یک مدار رهایی از این دایره سردرگمی مرگبار به کشتار یکدیگر می‌پردازند. قابیل به جنگ علیه یکدیگر می‌پردازند، چون نمی‌توانند به دشمن اصلی دسترسی پیدا کنند. البته باید یقین داشت که سیاست استعماری نیز به این اختلافات دامن می‌زند. طوفان سیل آسای خشونت همه موانع را از جلو راه بر می‌دارد. اینجا است که برای غرب جریان به «تف سریالا» تبدیل می‌شود: خشونت علیه دیگران دوباره به طرف خود ما بر می‌گردد و ما چون گذشته در خواب غفلت به سر برده و نمی‌دانیم که این پرواک خشونت خود ماست.»

عملکرد «ائتلاف موافقین» باعث شد که عراقی‌ها امکان رفتار به عنوان انسان‌های «شریف، کمک‌رسان و خوب» را از دست بدنهند، و این همان صفاتی است که ما خود نیز در زندگی طالب آن هستیم. این جنگ همه ساختارهای دولتی را ویران کرد و کرامت و غرور مردم عراق را به باد داد. این جنگ با روشی سازمان یافته مردم عراق را علیه یکدیگر تحریک کرد. چه منافقانه است رفتار غرب که از موفق بودن واقعی این استراتژی «تعجب کرده» و مشاهده می‌کند که عراقی‌ها در اثر عجز و درماندگی گاه به از بین بردن یکدیگر دست می‌زنند.

عربی‌ها با نژادپرستی چندش‌آوری می‌گویند: «چنین اتفاق‌های خشونت‌باری در جامعه ما محال

است.» ولی بی محتوا بودن این سخن هنگامی روشن می شود که جریاناتی چون قطع شدن برق در سال ۱۹۷۷ در نیویورک و طوفان «هاریکن» در سال ۲۰۰۵ در نیوآولینز را جلو چشم اوریم؛ این حوادث باعث غارت های وسیع و قتل و کشتار شد. «توماس هوبس» می گوید: «انسان در مقابل انسان چون گرگ عمل می کند.» این نظر نه تنها برای مسلمانان، بلکه برای یهودیان و مسیحیان نیز اعتبار دارد.

۳- تروریست هایی که خود را پشت نام اسلام مخفی می کنند، قاتل‌اند.

این نظر برای رهبرانی که به نام مسیحیت جنگ های تهاجمی ضد حقوق بین الملل را برای می کنند نیز صادق است.

از اواسط دهه ۹۰ به این طرف تروریست های عرب علیه تأسیسات غربی دست به حملاتی تروریستی می زند که از دید خودشان پاسخی است به «سرقت همراه با قتل پایان ناپذیر و سازمان یافته» مغرب زمین. این عملیات های تروریستی همراه با قربانیان مرکز بازرگانی بین المللی ۵۰۰۰ قربانی به جای گذاشته است. این اعمال از نظر اخلاقی کاملاً مردود است. هدف هرگز به وسیله، مشروعيت نمی بخشد. به همین جهت حمله علیه مرکز تجارت بین المللی از دولت های اسلامی (از جمله سوریه، ایران و حتی سازمان های حزب الله و حماس) تقيقی شد. در بسیاری از کشورهای اسلامی احساسات مردم به جوش آمده و دسته گل هایی در برابر سفارتخانه های آمریکا گذاشتند. تروریست هایی که انسان های بی گناه را می کشند، مبارزین راه آزادی، مجاهد و شهید نیستند، بلکه باید آنها را قاتل دانست.

ولی آیا افراد پشت صحنه جنگ های تهاجمی و خلاف حقوق ملل، تروریست و قاتل نیستند؟ آیا آنها مرتکب قتل سربازان خودشان نمی شوند؟ درباره ۵۰۰۰ انسان که توسط القاعده کشته شدند، صحبت می شود، ولی چرا درباره صد هزار غیر نظامی عراقی که در جنگ تهاجمی «جورج دبليو بوش» کشته شدند، سختی گفته نمی شود؟ آیا معیارهایی که ما برای صدام حسين و «اسلوب دنیا میلیوسویچ» قائلیم، درباره سران دولت های غربی صادق نیست؟ چرا فرهیختگان مغرب زمین حتی به خود اجازه نمی دهند این سوال را مطرح کنند که آیا نباید «جورج دبليو بوش» و «تونی بلر» به واسطه جنگی که بر پایه دروغ استوار بود، در برابر یک دادگاه جزایی بین المللی قرار گیرند؟ آیا حقوق بین الملل برای مردم خارج از حوزه مغرب زمین اعتبار ندارد؟ چرا اصولاً آنها یی که در جنگ پیروز می شوند، در مقابل دادگاه های جنایت جنگی قرار نمی گیرند؟

در دلایل حکم دادگاه نورنبرگ علیه جنایت کاران جنگی نازی چنین آمده است: «راه اندازی یک جنگ تهاجمی بزرگترین جنایت بین المللی می باشد. این جنایت با سایر جنایت های جنگی تنها این فرق را دارد که همه عواقب وحشتناکی را که ممکن است، در خود خلاصه کرده و دریک جا جمع

می‌کند.» روبرت جاکسون دادستان کل آمریکایی در این تریبونال در آن زمان چنین گفت: «ما در آینده با همان مقیاسی که امروز متهمین را می‌سنجدیم، از طرف تاریخ سنجدیده خواهیم شد.» «پتر اوستینف» می‌گوید: «جنگ‌های تهاجمی تروریسم ثروتمندان است.» برای یک کودک عراقی فرقی نمی‌کند که توسط یک تروریست انتشاری «مسلمان» و یا به وسیله بمب یک شخص «مسيحی» تکه و پاره شود. از دید این کودک «جورج دبليو بوش» و «تونی بلر» به همان اندازه تروریست‌اند که بن لادن برای ما می‌باشد.

بالا بودن تعداد غیرنظمامیان کشته شده در جنگ اغلب با این دلیل توجیه می‌شود که این «خسارتهای ناخواسته» عمدتاً ایجاد نمی‌شود. این توجیه در حملات هوایی غیرقابل قبول است، زیرا کشته شدن غیرنظمامیان در این حملات آگاهانه پیش‌بینی شده و پذیرفته می‌شود. از نظر حقوق کشورهای پیشرفت، «پذیرفتن آگاهانه» یک جریان به منزله «عمل عمد» تلقی می‌شود. علاوه بر آن، بیشتر بمباران‌ها اثر مطلوب به دست نمی‌دهند. ارتش‌ها با کماندوهای زمینی به نتایج بهتری می‌رسند، ولی در این صورت باید خود را برای تلفات زیادی آماده کنند و این خود می‌تواند باعث از دست دادن طرفداران و رأی دهنگان شود. بنابراین، سیاست‌مداران بهتر می‌بینند که بمب‌های خوش‌های پرتاب کرده و کشته شدن غیرنظمامیان را پذیرا شوند. پرتاب بمب‌های خوش‌های از کایین مطمئن خلبان یکی از تامردانه ترین روش‌های تروریسم قدرتمندان است. افسانه «جنگ تمیز» بزرگ‌ترین دروغ بشریت است. «اراسموس فون نوتردام» می‌گوید: «جنگ تنها برای کسانی شیرین است که آن را نمی‌شناسند.»

مقاومت مسلحانه علیه جنگ‌های خلاف حقوق بین الملل و اشغال نظامی کشورها دست‌کم هنگامی می‌تواند مشروع باشد که در آن، جنبه‌های انسانی حقوق بین الملل در مورد نحوه جنگ مراعات گردد. عملیات تروریستی انتشاری با انگیزه مذهبی به گونه‌ای که هر روز در عراق و سایر نقاط جهان علیه غیرنظمامیان اجرا می‌شود، تروریسم است. این عملیات را نمی‌توان مقاومت مشروع دانست. ولی باید گفت که پرسروصدرا ترین خربه‌ها علیه غیرنظمامیان در عراق عمدتاً از خارج هدایت می‌شود. طبق نظر سخنگوی نیروهای نظامی چندملیتی در عراق، یعنی «زنرال کوین برگتر»، که در تاریخ ۱۱ جولای ۲۰۰۷ بیان گردید، بین ۸۰ تا ۹۰٪ تروریست‌های انتشاری از خارج وارد عراق می‌شوند.

باید بین این اعمال تروریست‌های خارجی علیه غیرنظمامیان و آن چه خالی از تعصبات مذهبی توسط مقاومت خود عراقی‌ها علیه اشغال‌گران صورت می‌گیرد، تفاوت قائل شد. هیچ‌کس نمی‌تواند حق مقاومت را از عراقی‌ها سلب کند. این حقی است که بدون توجه به زمان خاص حق مسلم همه ملت‌ها می‌باشد. اکثر مردم عراق طرفدار مقاومتی است که حمله به غیرنظمامیان را رد می‌کند. در این

مقاومت نه تنها مسلمانان سنی و شیعه، بلکه حتی مسیحیان نیز شریک‌اند. تعداد مسیحیانی که به این مقاومت دست زده‌اند، بیشتر از مبارزین القاعده است. زنان نیز در مقاومت فرامذبی عراق سهیم می‌باشند. آیا این جریان تعجب‌آور است؟ آیا ما خود چه عکس‌العملی خواهیم داشت، اگر روزی تانک‌های خارجی در خیابان‌های ما پیدا شوند؟ آیا باید تنها نیروهای مقاومتی که دوست ما هستند «مبارزین راه آزادی» و دیگران «ترویریست» نام بگیرند؟

در صحنه جنگ تبلیغاتی مدت‌هاست که عراقی‌ها شکست خورده‌اند. روزانه هنوز هم دست‌کم صد عملیات نظامی از طرف نیروهای اشغال‌گر علیه مردم عراق صورت می‌گیرد و تقریباً به همین اندازه نیز ضد حمله از طرف نیروهای مقاومت علیه اشغال‌گران و هم‌بیمانشان صورت می‌گیرد. تعداد حملات انتحراری علیه غیرنظامیان حداقل بین دو تا سه عملیات می‌باشد. با وجود این، تلویزیون‌ها تقریباً همیشه تنها تصاویر این عملیات انتحراری را (که اغلب از خارج هدایت می‌شود) نشان می‌دهند و چنین وانمود می‌کنند که گویا این عملیات نمونه‌های اصلی مبارزه مردم عراق علیه آمریکا می‌باشد. رسانه‌های عمومی به این ترتیب تصویر کامل‌ناقصی از اوضاع عراق به دست می‌دهند. جنگ واقعی را به ما کسی نشان نمی‌دهد. پنتagon در عراق سیستم اطلاع رسانی را به طور کامل در دست دارد و از این انحصار حداکثر استفاده را می‌برد.

به طور مسلم عملیات صلح‌آمیز و بدون خشونت، طبق روش‌های «مهاتما گاندی» و یا «مارتن لوتر کینگ» بهتر از مقاومت مسلحانه و حتی نیکوتراز دفاع مشروع است. [حضرت] محمد ﷺ در جنگ عقیدتی میان اهالی مکه و مدینه به موفقیت چشم‌گیری دست یافت، چون مخالفین مکی (مترجم: بعد از صلح حدیبیه) با کمال تعجب مشاهده کردند که پیامبر با اصحابش بدون اسلحه در جلو دروازه‌های مکه ایستاده و خواهان ورود به اماکن مقدس این شهر می‌باشد. مقاومت منفی منبعث از اعتقاد مذهبی برای مردم عراق نیز بیشتر قابل قبول است. ولی آیا ما خود نبودیم که صدها سال به دنیا نشان دادیم که تنها خشونت ما را به موفقیت می‌رساند؟

۴- مسلمانان در گذشته و امروز به همان اندازه دارای تسامح و بردازی می‌باشند که یهودیان و مسیحیان و مسلمانان در شکل‌گیری فرهنگ غرب به طور تعیین‌کننده‌ای نقش داشته‌اند.

مسلمانان در شکل‌گیری فرهنگ غرب به طور تعیین‌کننده‌ای نقش داشته‌اند. مسلمانان، مختصر «جنگ مقدس» نبودند، بلکه پاپ اوربان دوم این جنگ‌ها را «مشیت الهی» دانسته و جنگ‌جویان صلیبی با این نیت در این جنگ‌ها شرکت می‌کردند. این جنگ‌جویان تقریباً چهارمیلیون مسلمان و یهودی را به خاک و خون کشیده و کشتند. این مسلمان نبودند که طبق گفته یک راوی در بیت المقدس «تا مج پا در خون فر می‌رفند» تا این‌که «با خوشحالی و اشک شادی» خود را به قبر ناجی‌شان مسیح برسانند. در اسلام کلمه «مقدس» در رابطه با جنگ وجود ندارد. طبق

گفته هانس کونگ، «جهاد به معنی کوشش و تلاش است برای طی کردن راه خدا» و این تلاشی است که می‌تواند تا جنگ تدافعی نیز پیش برود. در هیچ جای قرآن جهاد به معنای «جنگ مقدس» نیامده است. هیچ جنگی «مقدس» نیست، تقدس تنها به صلح اختصاص دارد. «جنگ مقدس» متأسفانه یکی از واژه‌هایی است که در تورات آمده است (ارمیا، باب ۵۱، آیه ۲۷).

این مسلمانان نبودند که به نام استعمار در آفریقا و آسیا پیش از پنجاه میلیون انسان را قتل عام کردند. این مسلمانان نبودند که با راهاندازی دو جنگ جهانی اول و دوم باعث کشته شدن تقریباً هفتاد میلیون انسان شدند. و بالاخره، این نه مسلمانان، بلکه آلمانی‌ها باشند که با شیوه کشتار سازمان یافته مدرن و صنعتی، تمدن را زیر پا گذاشته و شش میلیون یهودی که در میان آنها دوستان و همسایگانشان نیز بودند، به طرز وحشیانه‌ای کشتنند. هیچ فرهنگی در قرن‌های گذشته به اندازه فرهنگ غرب خشونت بار و خونین نبوده است. در چه زمانی سیاست‌مداران به اصطلاح «مسيحي»، حق مسيحيت را که به طور اعجاب‌انگيزی مبلغ عشق است، به جا آورده‌اند؟

هیچ‌کس نمی‌تواند منکر این باشد که کشورگشایی‌های مسلمانان بین قرون هفتتم تا هفدهم (اروپایی‌ها نیز در همان زمان به کشورگشایی مشغول بودند) با شمشیر به پیش بردند. مسلمانان نیز دست به کشتارهای غیر قابل بخشنی زدند. در عین حال فاتحین مسلمان نکوشیدند تا یهودیان و مسیحیان را مجبور به قبول اسلام کرده، آنها را از سرزمینشان بیرون رانده و یا از بین ببرند. هنگامی که صلاح الدین در سال ۱۱۸۷ بعد از یک جنگ سخت بیت‌المقدس را فتح کرد، به طور نمایان‌گری از انتقام‌جویی خودداری کرد و با گرفتن جزیه از مسیحیان به آنها آزادی داد. تسامح و بردبازی در مقابل مسیحیان و یهودیان همیشه قاعده رفتاری و مایه غرور تمدن اسلامی بوده است. در حکومت‌های اسلامی همه اقوام مسیحی و یهودی به زندگی خود ادامه دادند، در حالی که دادگاه‌های تفتیش عقاید «مسيحي» دگراندیشان را در آتش می‌سوزانند.

ورود ارش اسلام به فرماندهی «طارق بن زیاد» در سال ۷۱۱ به شبه جزیره اسپانیا آغازگر یک شکوفایی فرهنگی و علمی بود که هفت‌صد سال به طول انجامید و تمدن غرب امروز هم هنوز از اثرات آن بهره‌مند است. اسپانیا در آن زمان مدرن ترین کشور اروپایی بوده و نمونه یک الگوی موفق برای زندگی مسالمت‌آمیز بین مسلمانان، یهودیان و مسیحیان در اروپا شده بود. وضعیت یهودیان تحت حکومت مسلمانان خیلی بهتر بود تا تحت حکومت «مسیحیان». درست بعد از آن که پادشاه «مسيحي» فردیناند قوف آراغون در سال ۱۴۹۲ در جهت آزادی قرنطه آخرین پایگاه مسلمانان در اسپانیا را تسخیر کرد، تعقیب بی‌رحمانه یهودیان شروع شد. صدها هزار یهودی که صدها سال با عزت و در بالاترین مقام‌ها در کنار شهروندان مسلمان با آرامش کار و زندگی می‌کردند، از این سرزمین رانده شدند. بیشتر آنها به کشورهای اسلامی حوزه مدیترانه پناه برداشتند. زندگی مسالمت‌آمیز

مسيحيان، يهوديان و مسلمانان در کشورهای اسلامی هنگامی صدمه دید که استعمار و ناسيونالیسم در قرون ۱۹ و ۲۰ وارد اين کشورها شد. ترازيدي کشتار ارامنه نتيجه تعصب ناسيوناليستي بود و نه تعصب ديني.

مسلمانان در عصر روشنگري اندلس نه تنها مارا با گنجينه‌های ازدست رفته فرهنگ و فلسفه یوناني و رومي آشنا کردند، بلکه دستاوردهای نوین علمي نيز برآن افزوند. ما آغاز آزمایش‌های ذره بين، قطب نما، دانش مسیر حرکت سیارات و بخش‌های زيادي از علم پزشكی و داروشناسي مدرن را مدیون آنان می‌باشيم. هرچند که پذيرش اين موضوع برای ما سخت است، ولی باید گفت: ما امروز در فرهنگ زندگی می‌كنيم که از يهوديت، مسيحيت و اسلام مایه گرفته است.

۵- نه تنها کتاب مقدس، بلکه قرآن نيز عشق به خدا و تزديكان را جزء اصولی ترين دستورات اخلاقی می‌داند.

مقاييسه متون کتب مقدس نشان می‌دهد که قرآن نيز به همان حد مبلغ تسامح و برداری است که در تورات و انجيل به آن برخورد می‌كنيم. خدا و پیامبرانش در اين سه کتاب البته در مواردي جنگ‌جو معرفی می‌شوند؛ برای مثال، در عهد عتیق (سفر اعداد، باب ۳۱، آيات ۷ و ۱۷) چنین آمده است: «و با مدیان به طوری که خداوند موسی را امر فرموده بود، جنگ کرده، همه ذکوران را کشتند (...) و موسی به ايشان گفت: آيا همه زنان را زنده نگه داشتيد (...) پس الان هر ذکوري از اطفال را بکشيد و هر زنی را که مرد را شناخته، با او همبستر شده، بکشيد.»

در انجيل متى (باب ۱۰، آيه ۳۴) از زبان عيسى می‌شونيم که می‌گويد: «نيامدم که صلح بياورم، و بعد دست‌هايشان را با خون اسقف‌ها و پاپ بشويند.» قرآن نيز كمتر از اين جنگ‌جويانه سخن نمی‌گويد؛ برای مثال، در سوره نساء (آيه ۸۹) آمده است: «آنها می‌خواهند که شما کافر شويد، همان طور که آنها کفر می‌ورزن. (...). با هیچ یك از آنان دوستی نکنيد، مگر آن که آنها در راه خدا حرکت کنند. و اگر آنان (با دشمني آشكار) به شما پشت کردن، آنها را هرجایي که یافتيد، گرفته و بکشيد.»

افratioion و واعظين تنفر در شرق و غرب همواره پيوند تاریخي این آيات را نادیده می‌گیرند. موسى، عيسى و [حضرت] محمد ﷺ محمد در یک خلاً تاریخی به دني نیامدند، بلکه درجهانی جنگ سریز قدم به اين جهان نهادند. اگر بخواهيم با یك ديد مختصر به اين موضوع توجه کنيم، خواهيم دید که تورات در مقاييسه با دو کتاب آسماني دیگر خشونت‌بارتر است، ولی هر کسی که تورات را بشناسد، خواهد دید که دومين دستور بعد از خداپرستي و دعوت به عدالت اين است که «همسايه خود را مثل خويشتن محبت نما». برای مسيحيان نيز دوست داشتن تزديكان و عدالت بعد از خداپرستي، از مهم‌ترین دستورات است. (انجيل متى، باب ۵، آيات ۶ و ۱۰).

قرآن نیز به مسلمانان دستور می‌دهد: «احسان کنید (...) به همسایگان، چه جزء اقوام شما باشند و چه بیگانه» (سوره ۴، آیه ۳۶). اسلام نیز ده فرمان را قبیل دارد که ممنوعیت قتل نیز جزء آن می‌باشد. تنها حرمت روز شنبه (سبت) در قرآن نیامده است، چون طبق نظریه اسلام، خدا بعد از خلقت دنیا نیازی به استراحت نداشت. «هانس کونگ» می‌گوید قرآن از مسلمانان می‌خواهد که «هرچه بیشتر انسانیت و عدالت از خود به خرج دهند». مشکل اصلی بحثی که درباره قرآن در غرب وجود دارد، این است که همه درباره آن سخن می‌گویند، ولی کمتر کسی است که آن را خوانده باشد. بخش‌های جنگی قرآن، طوری که وزیر امور مذهبی مصر «محمد سق سوق» به حق می‌گوید «به طور مشخص به وضعیت جنگ عقیدتی مربوط می‌شود که آن زمان بین مکه و مدینه وجود داشت و بنابراین تنها به دوره مکه و مدینه آن زمان مربوط می‌شوند.»

در سوره عنکبوت (آیه ۴۶) چنین آمده است: «خدای ما و خدای شما خدای واحد است.» و باید گفت که خدا در زبان عبری «یهوه» و در عربی (وحتی برای مسیحیان عرب) «الله» نام دارد. آیا این یکی از بزرگ‌ترین ناسپاسی‌ها نسبت به خدا نیست که یهودیان، مسیحیان و مسلمانان از کتاب مقدس و قرآن چون سلاحی علیه یکدیگر استفاده کنند تا به طور مرتب تنها تصویر خودشان را از این خدای واحد به کرسی بنشانند؟

ترور هرگز مذهبی نبوده است. ما چیزی به نام تروریسم «اسلامی» نداریم؛ همان‌طور که تروریسم IRA در ایرلند شمالی نه تروریسم کاتولیک بود و نه تروریسم مسیحی. کسی که به عنوان تروریست به روش‌های شیطانی دست می‌زند، نمی‌تواند به نام خدا عمل کند. آن چه می‌توان گفت این است که ما با نوعی تروریسم با ماسک اسلامی رویه رو هستیم، همان‌طور که با ماسک مسیحیت و دموکراسی نیز جنگ‌های تهاجمی صورت گرفته است. هیچ‌کدام از این ترورها و جنگ‌ها به بهشت ختم نمی‌شود، بلکه پایان آنها جهنم است. این ادعا که خشونت قبل از هرچیز پدیدهای مذهبی است، اسطوره‌ای است الحادی. انسان‌ها قبل از این‌که مذهبی به وجود بیایند، نیز یکدیگر را می‌کشند و بعد از پیدایش مذهب به آن ادامه دادند. کشtarهای دسته‌جمعی ناسیونال سوسیالیسم هیتلری و همچنین کشtarهایی که در سوری و چین کمونیستی صورت گرفت، نمونه‌های غم انگیزی از این حقیقت است که انسان خونخوارترین موجود این جهان است، چه مذهبی باشد و چه غیرمذهبی.

جداییت و حشتناک تروریسم انتشاری در روزگار ما بردو تفکر بی‌شرمانه استوار است: بی‌شرمی بعضی از سیاستمداران غربی که ده برابر تروریست‌ها خون مسلمانان را می‌ریزند، و بی‌شرمی عاملین پشت صحنه تروریسم که تفسیر نادرستی از قرآن ارائه می‌دهند. اینان به مسلمانان جوان چنین ونمود می‌کنند که باید خود را با این‌گونه اعمال انتشاری منفجر کنند تا بتوانند جایگاه شهید راه اسلام را به دست آورند.

ع- اشکال سیاست غرب نسبت به دنیای اسلام این است که مغرب زمین در بسی اطلاعی و بی اعتمای وحشتاکی نسبت به ساده ترین واقعیت‌ها در جوامع اسلامی به سرمی بردا. هنگامی که غربی‌ها در جلسات هفتگی خود در میخانه دور هم می‌نشینند، خود را کارشناس تصویر کرده و یکی از جمله‌های معروفشان این است: «اگر قرار است در شهراهای ما صدای مؤذن بلند شود، پس باید در تهران هم اجازه دهنده که ناقوس کلیسا به صدا درآید.» این نظر درست خلاف واقعیت است: «در تهران ناقوس ۳۴ کلیسا شنیده می‌شود، کوکان مسیحی تعليمات دینی خودشان را دارند، در تهران هفت کنیسه وجود داشته و تقریباً چهار هزار کودک یهودی به مدارس یهودی می‌روند، شش قصاب یهودی برای ذبح شرعی مشغول به کارند، دو رستوران غذای شرعی یهودی را عرضه می‌کنند و یک بیمارستان یهودی وجود دارد که حتی ... محمود احمدی نژاد نیز به آن کمک مالی کرد.

در ایران ۲۵۰۰ یهودی زندگی می‌کنند که مانند مسیحی‌ها دارای یک کرسی در مجلس می‌باشند. حتی آیت الله خمینی مدت کوتاهی بعد از انقلاب ۱۹۷۹ فتوایی برای حمایت از یهودیان صادر کرد. در بسیاری از کنیسه‌های ایران این کلمات آیت الله خمینی دیده می‌شود: «ما به اقلیت‌های مذهبی احترام می‌گذاریم و اینان بخشی از ملت ما می‌باشند. اسلام اجازه ستم به آنها را نمی‌دهد.»

روابط بین یهودیان و ایرانی‌ها از قدیم‌الایام صمیمانه بوده است. این شاه ایران کورش کبیر بود که در سال ۵۳۸ قبل از میلاد یهودیان را از اسارت بابل نجات داد. در کتاب مقدس از او به عنوان «چوپان محظوظ و فرستاده خدا» نام برده می‌شود. یهودی‌ها و مسیحی‌ها در ایران به عنوان افراد «تحت الحمایه» شناخته می‌شوند. درست است که اینان از حقوق و وظایف مساوی مانند مسلمانان بهره مند نیستند، ولی آیا ما برای مسلمانان در اروپا همه حقوقی را که مسیحیان و یهودیان دارند، قائلیم؟ آیا دولت اسرائیل به شهروندان عرب در امور روزمره همان حقوقی را قائل است که در مورد شهروندان یهودی قائل می‌باشد؟

واقعیت این است که احمدی نژاد اظهارات خصوصت‌باری علیه صهیونیسم و اسرائیل بیان می‌کند...، ولی نباید این مواضع ... ضد صهیونیستی احمدی نژاد را با نفرت از قوم یهود و یهودی ستیزی یکی دانست. فرقه‌ای از یهودی‌های متعصب نیز مانند فرقه «ساتمار خسیدی» تشکیل دولت اسرائیل را قبل از «ظهور مسیح موعود» قبول نداشته و موضعی ضد صهیونیسم اتخاذ می‌کنند.

یهودی ستیزی جدی و تعقیب دولتی علیه آنان (طوری که در اروپا دیده شد) در ایران و سایر کشورهای اسلامی وجود نداشته است. در دوره حکومت نازی‌ها بسیاری از یهودیان اروپا از طریق ایران خود را به آزادی رساندند. رئیس یهودی بیمارستان کلیمی‌های ایران «سیامک مرسات» حق

این موضوع را با جمله‌ای بیان کرد که باید باعث خجالت اروپایی‌ها شود: «یهودی ستیزی پدیده‌ای اسلامی نیست، بلکه ریشه اروپایی دارد.»...

ایران به عنوان ملتی با فرهنگ کهن و انسان‌هایی پر محبت و محترم مستحق داشتن دولتی می‌باشد که در هایش به سوی جهان باز بوده، برداری داشته و به حقوق بشر احترام بگذارد. ولی آیا این کمبودها در بعضی از کشورهای غربی نیز دیده نمی‌شود؟

بی اطلاعی غرب نسبت به جهان اسلام نه تنها در سیاست غرب نسبت به ایران، بلکه در موضوعات خیلی پیش پا افتاده‌تری خود را نشان می‌دهد؛ برای مثال، در اروپا این طور جا افتاده است که «روسی» چیزی نیست جز «برجم جنگ» و نمادی است از «زن ستیزی». آمریکایی‌ها در این موضوع برداری بیشتری دارند. وزارت دادگستری آمریکا ممنوعیت «روسی» را نایخدا نه دانسته و آن را اقدامی «غیرآمریکایی و غیراخلاقی» می‌داند.

هفتنه‌نامه آلمانی «دی سایت» با لحنی طنزآمیز درباره «مبارزه برای رسیدن به یک اروپایی روسی» چنین می‌نویسد: «اگر از پنج زن روسی دار مسلمان علت روسی پوشیدن را بپرسیم، با پنج انگیزه مختلف رویه‌رو می‌شویم: یکی به خاطر خدا روسی به سر می‌کند، دومی می‌گوید: روسی به لباس‌هایی که از فروشگاه H & M خریده است، بهتر می‌خورد، زن سوم خانمی با گرایش‌های تند فمینیستی از آب در می‌آید، چهارمی می‌گوید: روسی در دهی که از آن می‌آید رسم و سنت بوده است و بالاخره، پنجمی این طور دلیل می‌آورد که چون مادر ضد مذهبی او روسی را برای او ممنوع کرده، بنابراین برای دهن‌کجی با او هم که شده، روسی به سر می‌گذارد.» البته اجرار به پوشیدن روسی قابل تحمل نیست، ولی آیا اجرار به کنار گذاشتن روسی را می‌توان قابل قبول دانست؟...

در بعضی از کشورهای اسلامی «پیشرفت زنان» در بخش‌های خاصی چشم‌گیرتر از کشورهای پیشرفت‌هه اروپایی است. در مصر ۳۰٪ پرسورها را زنان تشکیل می‌دهند، در حالی که این نسبت در آلمان ۱۰٪ است. در ایران بیش از ۶۰٪ دانشجویان را دختران تشکیل می‌دهند، به طوری که اکنون دولت تصمیم‌گرفته است که برای دانشجویان مرد ۳۰٪ سهمیه قائل شود. هم‌چنین قرار داشتن یک زن در رأس دولتها در کشورهای اسلامی دارای سنت دیرینه است.

با وجود این، باید تلاش بیشتری کرد تا بتوان در همه کشورهای اسلامی، به خصوص کشورهایی که با ما دارای منافع مشترک می‌باشند (مانند عربستان سعودی و افغانستان) به تساوی حقوق کامل بین زن و مرد دست یافت. ولی این موضوع تنها مشکل اسلام نیست، بلکه به سیاست این کشورها و ساختارهای مردم‌سالار این جوامع برمی‌گردد. در کشورهای غربی «خانه‌های حمایت از زنان» مملو

از زنان ستم دیده است و این نشان می‌دهد که خشونت علیه زنان در جوامع ما نیز نشانه‌ای از یک وضعیت اسفلنک اجتماعی است.

ما غربی‌ها باید خانه‌تکانی را از جامعه خود شروع کنیم؛ تا سال ۱۹۵۷ در آلمان قانونی وجود داشت که طبق آن شوهر «حق ریاست برخانواده» را دارا بود و می‌توانست طبق آن از شاغل بودن همسرش جلوگیری کند. مردان سویسی تا سال ۱۹۷۰ از دادن حق رأی به زنان در انتخابات سریچی می‌کردند و بالاخره، هم تورات و هم انجیل از زنان می‌خواهند که از شوهرانشان بی‌جون و چرا اطاعت کنند. (سفر پیدایش، باب ۳، آیه ۱۶ و هم‌جنین قرنیزان اول، باب ۱۴، آیات ۳۴ به بعد).

کسی که می‌خواهد نفرت و تابردباری را از بین ببرد، باید بر نادانی و بی‌اعتنایی خود غلبه کند. هر کسی حق اظهار عقیده دارد، ولی هیچ‌کس حق ندارد واقعیت را به نفع خود تفسیر کند. چه کسی مانع آن می‌شود که به سوریه و یا ایران سفر کرده و به یک برداشت شخصی نسبت به این دنیا بیگانه و به اصطلاح خطروناک دست یابیم؟ انسان در خیابان‌های دمشق و تهران بیشتر احساس امنیت می‌کند، تا در خیابان‌های نیویورک و دترویت. طبق آمارسازمان ملل در سال ۲۰۰۶ در آمریکا سالیانه از ۱۰۰/۰۰۰ نفر به قتل می‌رسند. این نسبت در ایران ۲/۳۹ و در سوریه ۱/۴ است. بیشتر کشورهای اسلامی از آمریکا و حتی سویس، که نسبت قتل انسان‌ها در آن ۲/۴۹ نفر در ۱۰۰/۰۰۰ نفر است، امن‌تر می‌باشند.

ما چرا گفت و گویی فرهنگ‌ها را در محیط کوچک شخصی خود آغاز نمی‌کنیم؟ چرا بین کشورهای اسلامی و مسیحی (ویا حتی اسرائیل) دانش‌آموز رد و بدل نمی‌شود؟ چرا در ادبیات زیبایی عربی غور نمی‌کنیم و چرا خود را با اثر روشن‌گر بزرگ آلمانی «گوته‌ولد افزاییم لسینگ» مشغول نمی‌کنیم که در آن به نام «ناتان حکیم» تمثیل معروف «حلقه» را بیان می‌کند؟ در این داستان یک پدر (خدا) برای سه پسرش (یهودیت، مسیحیت و اسلام) که هر سه را به یک اندازه دوست دارد، سه حلقه از خود به ارث می‌گذارد، که تنها یکی از آنها اصل است. حلقه اصل این خصوصیت را دارد که «مقام صاحب خود را در برابر خدا و انسان‌ها بالا می‌برد». دو حلقه دیگر بدل می‌باشد. سه برادر به نزد قاضی رفته و از او می‌خواهند قضاؤت کند که کدام یک از آنان دارنده حلقه اصل می‌باشد. قاضی مانند سلیمان حکم می‌دهد و می‌گوید: صاحب حلقة اصل آن کسی است که بتواند عشق و محبت هم‌نوغانش را به دست آورد.

صدراعظم آلمان «آنگلا مرکل» معتقد است زیباترین بخش این نمایشنامه آن جایی است که برادر مسلمان «صلاح الدین» به برادر یهودیش «ناتان» می‌گوید: «بیا و دوست من باش». آیا نمی‌توان از تمثیل قدیمی یهودیان فراری داده شده از اسپانیا و آرزوی نهفته در آن برای رقابت صلح امیز مذاهب درس گرفت؟

۷- غرب با یاد نسبت به جهان اسلام به همان اندازه منصفانه و دست و دلباز رفتار کند که با کشور اسرائیل رفتار می‌کند. مسلمانان نیز به اندازه یهودیان و مسیحیان ارزش دارند.

خیلی از مردم مغرب‌زمین با احساسی مخلوط از غرور، نا‌آگاهی و نفرت، اسلام را دینی خونخوار و مسلمانان را انسان‌هایی ذاتاً ترویریست، ضد دموکراسی، یهودی سنتیز، ضد زن و ضد مسیحیت می‌دانند. دوست و مشاور مذهبی رئیس جمهور آمریکا «جورج دبليو بوش»، که «فرانک گراهام» نام دارد، اسلام را مذهبی «بدخیم و سرتاپا دروغ» می‌نامد. «بیل اوریلی» که مرد محبوب بینندگان محافظه کار تلویزیون در آمریکا است، می‌گوید: «ما که نمی‌توانیم هر روز به یک کشور اسلامی حمله کنیم، آن چه می‌توان کرد، این است که دنیای اسلام را به کلی بمباران و نابود کنیم.» و مفسر آمریکایی تلویزیون، خانم «آن کاتلر» معتقد است که: «ما باید به کشورهای اسلامی حمله کرده، رهبرانشان را کشته و مردم را مسیحی کنیم.» و هم‌چنین می‌گوید: «ما باید از چاپلوسی‌های تملق آمیز برای ایجاد رقابت در ملت‌ها جهت برقراری رابطه با ما دست برداریم. باید سوریه را با بمباران به عصر حجر برگردانیم و سپس ایران را برای همیشه خلخ سلاح کنیم.» لیست بلند و بالای این گونه اظهارات پایان ناپذیر است.

ما کافی است به مدت یک ثانیه پیش خود مجسم کنیم که افرادی مانند «گراهام»، «اوریلی» و یا «کاتلر» به جای کلمه اسلام، واژه «یهودیت» و به جای «کشورهای اسلامی» کلمه «اسرائیل» را به کار گیرند. آیا در این صورت ما با طوفانی از خشم و اعتراض رو به رو نمی‌شویم؟ چرا ما درباره مسلمانان و مذهبشان اجازه داریم سخنانی شبه فاشیستی بیان کنیم، در حالی که همین سخنان در رابطه با مسیحیت و یهودیت تقبیح می‌شود؟ ما باید به ترسیم چهره‌ای دیوآسا از اسلام و مسلمین خاتمه دهیم. این کار نه تنها شرم‌آور است، بلکه به منافع خود ما نیز لطمه می‌دند.

عمیق شدن فزاینده شکاف بین شرق و غرب امنیت اسرائیل را نیز به خطر می‌اندازد. در دراز مدت تضمین بقای اسرائیل با پنج میلیون جمعیت یهودیش در صورتی ممکن است که این کشور با سیصد میلیون نفر از همسایگان دور و نزدیک عربی‌اش نه با دشمنی، بلکه با دوستی زندگی کند.

برای این هدف باید هم غرب و هم اسرائیل قدم‌های منصفانه‌ای بردارند.

قوم یهود در تاریخ، عظمت معنوی خود را نه با فتوحات نظامی به دست آورد و نه در اثر کثیر استعدادهای چشم گیرش. این قوم بی نظیر بودن معنوی خود را تنها با صفاتی چون تقوه، حکمت، انسان‌دوستی، خلاقیت و مبارزه طولانی، دلیرانه و در خیلی موارد زیرکانه اش برای عدالت و جنگ علیه ستم، کسب نمود.

این‌که اسرائیل بعد از کشتار دسته‌جمعی هیتلری (هولوکاست) دست به اسلحه برد قابل درک است و هم‌چنین می‌توان شدت عمل این کشور را برای دفاع از منافع مشروعش درک کرد، ولی

شدت عمل بدون رعایت عدالت چیزی نیست جز دنبال کردن یک استراتژی بدون آیندهای مشخص. در صورتی که اسرائیل به عنوان یک جامعه خلاق تنها این خلاقيت را در راه تخریب به کار گیرد، نتيجه‌اش نابودی خود این کشور خواهد بود.

اسرائیل و تمام کشورهای غربی باید دست‌کم همان اندازه برای عدالت سرمایه‌گذاری کنند که برای افزایش سلاح‌های جنگی سرمایه‌گذاری می‌کنند. رفتار اسرائیل با فلسطینی‌ها با عظمت معنوی و بی نظیر بودن تاریخی قوم یهود در تضاد است. کسی که با اعجاب و تحسین به فرهنگ قوم یهود نظر افکند، چاره‌ای جز بیان نظریه بالا را ندارد.

آشتی بین یهودیان و اعراب امری ممکن می‌باشد، همان‌طوری که آلمانی‌ها و فرانسوی‌ها بعد از جنگ جهانی به طور معجزه‌آسایی با هم آشتی کردند. بین یهودیان و اعراب از نظر مذهبی، فرهنگی و تاریخی خیلی بیشتر از آن که اغلب تصور می‌شود، اشتراک وجود دارد. این دو قوم به گفته رئیس جمهور اسرائیل شمون پرس «از طریق ابراهیم و موسی پدر و مادر مشترک دارند». این دو قوم صدها سال به طور مشترک تحت تعقیب قرار گرفتند. این جریان تنها به جنگ‌های صلیبی و بیرون راندن مسلمانان و یهودیان از اسپانیا خلاصه نمی‌شود. برای مثال، به گفته Oliver Le Cour در فرانسه علیه یهودیان درست همان قوانین نژادپرستانه و تعییض‌گرایانه را اجرا کرد که قبل از آن با «موقفيت» روی مردم الجزایر آزمایش شده بود.

بزرگ‌ترین چالش عصر ما این است که برای ترمیم زخم خون آلود موجود در خاور نزدیک و خاورمیانه کمک و فعالیت کنیم. موجودیت اسرائیل باید با شرکت نظامی قدرتمند اروپا در این منطقه تضمین شود و در کنار آن باید برای رشد یک دولت فلسطینی مستقل و خودکفا تلاش کنیم، ما باید پل بسازیم و نه دیوار. تشکیل یک دولت فلسطینی به کمک غرب به عنوان الگویی که حق موجودیت اسرائیل را در مرزهای عادلانه‌ای به رسمیت شناخته و با هر نوع تروریسم مخالفت کند، می‌تواند به معنی واقعی آغاز جدیدی در خاورمیانه بوده و باعث بهبود روابط بین دنیای غرب و جهان اسلام گردد. ما دیگر نمی‌توانیم به سیاستی که تا به حال اعمال شده ادامه دهیم. «جنگ‌های ضد ترور» در افغانستان و عراق تا به حال هفت‌صد میلیارد دلار (یعنی بالاتر از هزینه جنگ ویتنام) خرج برداشته است. آمریکا تنها در عراق برای ادامه این جنگ سالانه بیش از صد میلیارد دلار خرج می‌کند و در مقابل، تنها مبلغی کمتر از پنج میلیارد دلار برای بازاری اقتصادی این کشور مصرف می‌کند. با توجه به این اعداد باید به طور جدی این سؤال را مطرح کرد که چه آلتنتیو و جای‌گزینی در برابر «سیاست ضد تروریستی» فعلی وجود دارد؟ راهش تنها این است که جای ارقام بالا را جایه‌جا کنیم. ما باید با دنیای اسلام به همان اندازه منصفانه و دست و دلباز رفتار کنیم که به حق با اسرائیل انجام می‌دهیم. ما باید با این سیاست برای همیشه تروریسم بین المللی را از نظر منطق جنگی خلع سلاح کنیم.

۸- مسلمانان باید طبق سنت پیامبر شان [حضرت] محمد [علیه السلام] محمد برای یک اسلام همراه با پیشرفت و تسامح مبارزه کرده و ماسک مذهب را از چهره ترویریسم دور کنند.

نه تنها جهان غرب، بلکه دنیای اسلام نیز باید رفتار خود را از اساس تغییر دهد. در این میان در درجه اول باید مسلمانان معتدل (با حفظ هویت مذهبی خود) با شجاعت بیشتری درجهت آزادی و قانون سالاری حرکت کنند. آنان باید خواهان نوعی سیستم سیاسی و اقتصادی باشند که استعدادهای انسان‌ها را شکوفا کند نه این که پایمال نماید. مسلمانان باید برای مساوات کامل زن و مرد و آزادی مذهبی کامل تلاش کرده و به دیدگاهی از اسلام همراه با بردباری و تسامح و پیشرفت روی آورند. میلیون‌ها مسلمانی که در غرب زندگی می‌کنند، می‌توانند در این راه نقش مهمی داشته باشند.

اکثریت مسلمانان معتدل باید رسالت جذاب پیامبر شان [حضرت] محمد [علیه السلام] را به عصر جدید منتقل کرده و اصلاحاتی را پی‌گیری کنند که [حضرت] محمد [علیه السلام] در آن زمان برای اجرای آن از جان و زندگی خویش مایه گذاشت. مسلمانان باید خود را از بار کمرشکن آداب و رسوم پیش از اسلام رها کنند، چون همین بار سنگین است که مانع رتسانس تمدن اسلامی می‌شود. اسلام به قشری از فرهیختگان تعلیم یافته نیار دارد که دنیای اسلام را با موفقیت به هزاره سوم رهنمون شوند. [حضرت] محمد [علیه السلام]، اقتصاد بازار آزاد و مدرنیته با هم کاملاً سازگارند.

[حضرت] محمد [علیه السلام] برخلاف خیلی از سیاست‌مداران مسلمان عصر ما انسانی مرتاج نبود. او برخلاف این سیاست‌مداران آزوی بارگشت به ۱۴۰۰ سال پیش را در سر نداشت. او انسانی شجاع بود که رو به سوی آینده داشت، او یک انقلابی مساوات‌گرا بود که می‌خواست با شجاعت انسان‌ها را از زنجیر سنت‌های گذشته آزاد کند. اسلام [حضرت] محمد [علیه السلام] دین توقف و یا بازگشت به گذشته نبود، بلکه مکتبی بود برای اصلاحات و شروع یک دوره جدید. دست‌کم درس گرفتن از نیروی تحرک این اصلاح طلب بزرگ می‌تواند دنیای فعلی اسلام را که تا حدی در تعصب، انفعال و در جا زدن در وضعیت موجود اسیر شده است، دوباره نجات دهد.

[حضرت] محمد [علیه السلام] با عشق و علاقه برای تحول وضعیت اجتماعی مبارزه می‌کرد. او طرفدار فقرا و ضعفا بود و (با وجود خدیت بسیاری از اصحابش) خواستار تقویت هرچه بیشتر حقوق زنان بود؛ یعنی زنانی که در دوره قبل از اسلام تقریباً مانند همه فرهنگ‌های آن زمان از بسیاری از حقوق محروم بودند. کسانی که امروز به زنان ظلم و ستم می‌کنند، نه می‌توانند [حضرت] محمد [علیه السلام] و نه قرآن را به عنوان نمونه و الگوی رفتار خود معرفی کنند.

[حضرت] محمد [علیه السلام] نیز مانند اجداد یهودیان (ابراهیم، موسی و سلیمان پادشاه) که طبق گفتار کتاب مقدس هزار زن اصلی و فرعی داشتند، تنها با چند زن ازدواج کرده بود. در بین آنها یک زن یهودی و یک زن مسیحی نیز بود... او به پیروان خود اخطار می‌داد: «کسی که نسبت به یک یهودی

و یا مسیحی تا حقی کند، نمی‌تواند از شفاعت من در روز قیامت برخوردار شود.» [حضرت محمد علیه السلام] نه متخصص بود و نه افراطی. او می‌خواست اعراب مشرک را با خدای یهودیان و مسیحیان آشنا کند، آن هم یک خداپرستی غیر انحرافی و ناب. قسمت‌هایی از قرآن به شکل زیبایی تکرار رسالت‌های اصلی کتاب مقدس است و قرآن خود را «کتابی می‌داند که تورات موسی را به زبان عربی تأیید می‌کند.» (احقاف/۱۲). از دیدگاه مسلمانان قرآن در واقع در امتداد تورات «عهد عتیق» و انجیل «عهد جدید» فرارداشته و «جدیدترین عهد» است.

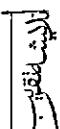
هنگامی که [حضرت محمد علیه السلام] در سال ۶۲۸ بعد از تسلیم نظامی مکه وارد کعبه شد (طبق سنت عیسی که معابد را پاک می‌کرد) به از بین بردن یکی بعد از دیگری بت‌ها مشغول شد و وقتی به تصویر عیسی و مادرش مریم رسید، با کمال احترام تنها این تصویر را باقی گذاشت. عیسی و مریم برای او خدش ناپذیر بودند. [حضرت محمد علیه السلام] با رها به بازگشت حضرت عیسی در روز قیامت اشاره می‌کند و می‌گوید: «خوشبخت خواهید بود، هنگامی که پسر مریم از اسمان به سوی شما پایین آید.» عیسی و مریم در قرآن با بیان محبت آمیزی به عنوان «آیة للعالمین» (نشانه‌ای برای همه جهان) نام برده می‌شوند (انبیاء/۹۳). هم‌چنین پیامبران بزرگ قوم یهود و در رأس آنها موسی در قران به عنوان نمونه و الگو نام برده می‌شوند. «مسلمانی که به پیامبران قبل از [حضرت محمد علیه السلام]» یعنی موسی و عیسی ایمان نداشته باشد، مسلمان نیست.» (محمد سق سوق).

تُروریسم رایج امروز به شکل نامعقولی تعالیم [حضرت محمد علیه السلام] را وارونه کرده است. این جنایتی است علیه اسلام. اسلام یعنی تسلیم شدن در برابر خدا و صلح. دنیای اسلام نباید اجازه دهد که این مذهب بزرگ و محترم که خواستار انسانیت و عدالت است، در اثر خشونت و نفرت کور تُروریست‌ها به لجن کشیده شود. هیچ چیزی در تاریخ ۱۴۰۰ ساله اسلام به این دین به اندازه تُروریسم با ماسک اسلامی ضربه نزده است. دنیای اسلام باید این ماسک را از چهره تُروریسم پایین بکشد. باید این بت که تُروریسم نام گرفته است، همان‌گونه نابود شود که بت‌های قبل از اسلام به دست [حضرت محمد علیه السلام] خرد شد.

۹- هیچ چیزی بیشتر از «جنگ‌های ضد تُرور» غرب باعث تقویت تُروریسم نمی‌شود.

کشورهای مسلمان باید مشکل خود با اسلام‌گرایان افراطی را خود حل کنند. ما باید ماسک را از چهره سیاست‌مداران غربی نیز که دست به جنگ‌های تهاجمی می‌زنند، برداریم. جنگ تهاجمی نه تنها غیراخلاقی ترین، بلکه احمقانه ترین نوع مبارزه با تُروریسم است. تُروریسمی که با ماسک اسلامی عمل می‌کند، یک ایدئولوژی است. ایدئولوژی‌ها را نمی‌توان تیرباران کرد. ما باید زمینه پیدایش آنها را از بین برده و آنها را نفی کنیم.

در اوائل سال ۲۰۰۱ اسلام‌گرایان افراطی در سطح جهان تقریباً رو به زوال بودند. رویای حل

مسائل داخلی ایران، افغانستان و سودان از طریق اسلامی کردن افراطی نظام این کشورها شکست خورده و این رؤیا در عالم واقعیت به یک کابوس تبدیل شد. مسلمانان سرخورده دیده بودند که روحانیون خشن، کشور آنها را به شکل نومیدانهای به حکومت‌های پلیسی (اسلامی) تبدیل کرده‌اند. در حمله رعدآسای آمریکا به افغانستان، مردم این کشور با شهامت طالبان را تنها گذاشتند، و این سنتی بود که تا آن زمان در افغانستان سابقه نداشت.

با توجه به شکست سیاست اسلامگرای افراطی می‌توان حمله القاعده به نیویورک و واشنگتن را نه تنها عملی انتقام‌جویانه، بلکه ضربه‌ای برای خروج از انزوا ارزیابی کرد. القاعده خواست با این شهامت شیطانی که با نبوغ تمام از رسانه‌های عمومی نیز پخش شد، دوباره سمپاتی از دست رفته مردم را برای اسلامگرایی افراطی به دست آورد. قرار بر این بود که آمریکا برای انجام یک عکس العمل افراطی و غیرعادی تحریک شود، به طوری که اسلامگرایان افراطی حمایت از دست رفته خود را دوباره کسب کنند. از آن طرف، سیاست‌مداران افراطی آمریکا (بازها) گویا با علاقه تمام منتظر چنین فرضیتی بودند و این جریان تمام قضیه را باز هم مسخره‌تر و نا�ردانه‌تر کرد.

محاسبات القاعده موبه مو درست از آب درآمد. بمبهای بی‌شماری که روی سر مردم غیر نظامی افغانستان (که از دست طالبان خسته شده بودند) پرتاب شد، به اسلامگرایان افراطی که بی‌رمق شده بودند، دوباره جان تازه‌ای بخشید. البته مردم افغانستان خودشان هم می‌خواستند از دست طالبان که توسط سازمان‌های جاسوسی آمریکا، عربستان سعودی و پاکستان خلق شده بود، راحت شوند، ولی برایشان قابل درک نبود که در مقابل آن باید هزاران غیرنظامی افغانی بمباران و کشته شوند.

هیچ‌کدام از تروریست‌هایی که مرکز بازرگانی جهانی را مورد حمله قرار دادند، نه افغانی بودند و نه عراقی. این تروریست‌ها اهل آلمان، عربستان سعودی، امارات متحده عربی، لبنان و مصر بودند. آمریکا برای از کارانداختن بن لادن (اهل عربستان سعودی و رهبر ایدئولوژیک القاعده) در کوه‌های هندوکش می‌توانست به جای بمباران کردن کابل، از روش‌های هوشمندانه‌تری استفاده کند.

حمله به افغانستان سبب شد تا اسلامگرایان افراطی (مانند دوره بعد از حمله شوروی در سال ۱۹۷۹) در تمام جهان دوباره مسلمانان را به جنگ علیه اشغال‌گران بیگانه و همچنین علیه دولت‌های دیکتاتور و غرب‌گرای اسلامی دعوت کنند. پیروزی‌های انتخاباتی احمدی نژاد و حماس و پیشرفت اسلامگرایان افراطی در عراق که پیش از آن کشوری سکولار بود و همچنین تجدید قوای طالبان در افغانستان تا حد زیادی نتیجه خشونت و ندانه‌کاری سیاست‌مدارانی است که جنگ‌های ضد تروریستی را به راه انداختند. نیروهای افراطی در غرب و دنیای اسلام به یکدیگر به طور مقابله نیرو و حرکت می‌بخشند. ما می‌بینیم که بن لادن و احمدی نژاد، «جرج دبلیو بوش» را وادر به

حرف می‌کند و بوش هم با پاسخ‌هایش سوژه جدیدی در اختیار آنها می‌گذارد. ما باید هرچه زودتر به این تشدييد و تحریک متنقابل خاتمه دهیم.

غرب مشروعیت این را ندارد که در تمام دنیا علیه جنبش‌های افراطی اسلامی لشکرکشی کند، همان‌طور که حق ندارد با سارمان‌های افراطی چپ و راست‌گرا در سراسر جهان وارد جنگ شود. غرب حق ندارد هر کجا خواست دنیا را به یک صحنه پراغتشاش و خونین تبدیل کند، تا بتواند جهان‌بینی خود را به کرسی بشاند. هیچ‌کس نیروهای نظامی غرب (و همچنین هوابیماهای جنگنده «تورنادوی» آلمان) را به افغانستان و عراق و سومالی دعوت نکرده است. مسلمانان باید خودشان مشکلات خود را با اسلام‌گرایی افراطی حل کنند. در جاهایی هم که این مشکلات به تروریسم منجر شده است، در درجه اول وظیفه نیروهای ملی است که با این پدیده مبارزه کنند. نیروهای ملی باید فقط در موارد خیلی استثنایی توسط کماندوهای ویژه پلیس بین‌المللی و آن هم با موافقت شورای امنیت سازمان ملل تقویت شوند.

حملات نظامی خارجی (حتی اگر با قصد صادقانه کمک‌های انسانی باشد) تقریباً همیشه بیشتر از آن که فایده داشته باشد، ضرر به بار آورده است. انسان نمی‌تواند فقط خواستار صلح و نیکی باشد، بلکه باید در عمل بتواند به آن دسترسی پیدا کند. نبرد علیه تروریسم از نظر نظامی، نه در هندوکش و نه در بغداد، به نتیجه نمی‌رسد. تصمیم در این باره در قلب‌های $\frac{1}{4}$ میلیارد مسلمانی گرفته می‌شود که در شرق و غرب، شمال و جنوب دقیقاً نظاره‌گر سیاست غرب‌اند. با کشته شدن هر کوکد مسلمان توسط بمب‌های غربی، تروریسم بیشتر تقویت می‌شود. ما هر روز بیشتر در باتلاق سیاستی فرو می‌رویم که خود انتخاب کردۀ‌ایم.

به خصوص حملات هوایی به عنوان وسیله‌ای برای مبارزه با تروریسم به طور مفتضحانه‌ای با شکست رو به رو شده است. بن لادن توانست با وجود بمباران مستمر، از غارهای «تورا بورا» فرار کند، چون در نزدیکی این غارها که فکر می‌کردند او آن‌جا مخفی شده است، تعداد خیرنگاران بیشتر از سربازان آمریکایی بود. تقریباً همزمان با آن، فرمانده طالبان ملا محمد عمر توانست با یک موتو سیکلت از صفوف باز نیروهای آمریکایی عبور کند. «تورا بورا» نماد مسخره‌ای است از حماقت جنگنده‌گان صلیبی علیه تروریسم. حتی سروانتس (نویسنده دون کیشت) نمی‌توانست پایان مضحک‌تری برای این نمایشنامه عجیب و غریب خلق کند.
۱- آن‌چه زمان ما در درگیری با ایران، عراق و فلسطین می‌طلبیم، هنر سیاست‌مداری است و هنر جنگ‌افروزی.

رئیس جمهور آمریکا سال‌هاست به هیچ وجه حاضر نشده است با سیاست‌مدارانی که آنها را نامطلوب می‌داند، مانند عرفات، صدام، اسد و یا احمدی نژاد صحبت کند و به جای آن در پی

استراتژی‌هایی بوده است تا بتواند (طبق مشیت الهی!) این سیاست‌مداران را با بمباران از قدرت ساقط کند. این روش یکی از مسخره‌ترین تصمیمات نادرست سیاسی زمان ما بوده است. «هلموت شمیت» می‌گوید: «کسی که می‌خواهد به عنوان دولتمرد به صلح خدمت کند، باید با دولتمرد مقابل خود گفت و گو کند.» درگیری بین شرق و غرب نیز سال‌ها بعد از جنگ تنها زمانی حل شد که رونالد ریگان غرور را کنار گذاشت و حاضر شد با رهبر آن زمان «امپراطوری خباثت» شخصاً ملاقات کند. این نادرست است که در درگیری با ایران صرف نظر از استراتژی تشددی تحریم‌ها (به گفته سرکوزی) تنها یک گزینه مصیبت بار وجود دارد: ... یا ایران دارای بمب می‌شود و یا بمباران می‌گردد. مهم‌ترین گزینه در مقابل طرد، به ازوا کشیدن و خطرناک جلوه دادن کشورهای دارای فرهنگ باستانی، چون ایران این است: این کشورها را دوباره با حقوق مساوی به جمع سایر کشورهای مشابه وارد کنیم و با ایران مانند سایر کشورها چون ملتی با حقوق و وظایف مساوی برخورد کنیم.

ایران برای غرب از این جهت به یک مشکل تبدیل شده است، زیرا این کشور به خاطر بیرون راندن رژیم غرب‌گرای شاه، از طرف غرب مغضوب و مطرود واقع شده و بنابراین برای غرب دیگر امکان تأثیرگذاری بر روی سیاست این کشور وجود ندارد. این جریان دیگر قابل بازگشت نیست. یک ضربالمثل حکیمانه می‌گوید: «وقتی نمی‌توانی برداشمت غلبه کی، او را در بغل بگیر.» اکثر ایرانیان طرفدار غرب بوده و با انتظار چشم امید به کمک غرب بسته‌اند. ولی هیچ‌کس در ایران در انتظار بمب‌های غربی نیست تا بار دیگر باعث کشtar غیرنظمیان شود. مردم در انتظار هجوم سربازان غربی نیستند، بلکه منتظر هجوم سرمایه‌گذاری و توریست خارجی می‌باشند. حتی برنده جایزه صلح نوبل، شیرین عبادی که از منتقدان رژیم است، ازدل و جان با هرگونه عملیات نظامی آمریکا علیه ایران مخالفت می‌کند، چون «این عملیات نظامی تقریباً همه تلاش‌هایی را که طرفداران دموکراسی در سال‌های گذشته انجام داده‌اند، به خطر خواهد انداخت.»

مشکلات پیچیده خاورمیانه تنها از طریق سیاسی قابل حل است. از همه بهتر، ایجاد یک کنفرانس دائمی (شبیه کنفرانس امنیت و همکاری در اروپا «KSZE») برای همه کشورهای این منطقه است. در این کنفرانس باید در کنار شورای امنیت سازمان ملل متعدد همه کشورهای ذی‌نفع منطقه سهیم باشند، از جمله سوریه، ایران و نمایندگان سیاسی منتخب فلسطینی و بالاخره رهبری نیروهای مشروع مقاومت در عراق. راه حل پایان دادن به درگیری موجود در عراق این است که آمریکا (همان‌طور که در جنگ ویتنام عمل کرد) با رهبران مقاومت در عراق وارد مذاکره شود و این بهتنه باید بدون مشارکت ترویریست‌های القاعده صورت گیرد. رهبران جریان‌های ناسیونالیستی، حزب بعث و نیروهای معتدل مقاومت همگی تقریباً آماده مذاکره با آمریکا می‌باشند.

تنها گزیده‌ای که در مقابل جنگ‌های غیر مستولانه و همچنین سیاست دور از مسئولیت، انفعال و بی‌عملی بعضی از کشورهای غرب وجود دارد، همان است که در درگیری بلوک شرق و غرب در دهه ۷۰ و ۸۰ میلادی عرضه شد. مسائل امروز نیز باید از راه مذاکرات سخت و جدی ولی منصفانه حل شود. از این نوع مذاکرات معمولاً همه طرف‌ها پیروز خارج خواهند شد، همان‌طور که روند کنفرانس KSZE نشان داد. این سلسله مذاکرات در طول تقریباً پانزده سال مذاکرات پیچیده در نهایت، برای اروپای شرقی آزادی، دموکراسی و رفاه فزاینده‌ای آورده و برای تمام اروپا صلحی پایدار و کاهش تسلیحاتی را به همراه داشت. همان‌طور که «هائنس دیتریش گنچر» می‌گوید: «دشمنان خونی و خاکی به دوست تبدیل شدند، بدون این‌که یک تیر شلیک شده باشد.» درست با همین هدف باید یک کنفرانس KSZE برای خاورمیانه تشکیل شود. بعد نیست که روزی در خاور نزدیک و میانه نیز یک بازار مشترک اقتصادی و یا حتی اتحادیه‌ای بالاتر از آن به وجود آید. مگر شصت سال پیش یک اروپای متحده قابل تصور بود؟ سیاست به اهداف دوردست نیاز دارد و این امر در مورد خاورمیانه و نزدیک نیز صادق است.

این‌که چگونه می‌توان با وجود برتری غول‌آسای نظامی آمریکا سیاست امروز را با اوضاع سیاسی قبل از جنگ جهانی دوم مقایسه کرد، که در آن سعی می‌شد با امتیاز و سازش، آلمان را راضی نگه داشت، یکی از رازهای سیاست «نو محافظه کاران» می‌باشد. ولی این مسئله بسطی به «سیاست امتیازده و سازش» نخواهد داشت، اگر رهبری سیاسی امروز آمریکا از ساختن قصه‌های وحشتناک درباره کشورهای اسلامی دست برداشته، به حملات نظامی برای باز کردن راه خود به سوی منابع مواد خام خاتمه داده و از تخریب دستاوردهای معنوی و انسانی دست بردارد. زمانی بود که مردم جهان آمریکا را به خاطر همین دستاوردها دوست داشتند و در صورت تغییر این روش در آینده دوباره دوست آمریکا خواهند شد.

باتوجه به این‌که آمریکا و اسرائیل به سبب در اختیار داشتن سلاح‌های اتمی و غیرatomی قدرت پاسخ‌گویی به هر نوع حمله اتمی را دارند، کدام کشور اسلامی قادر است حتی با کمترین شناسن موقفيت حمله اول را آغاز کند؟ حتی ایران نیز می‌داند که در صورت مجهز شدن به سلاح اتمی (که البته از نظر ما غیر قابل قبول است) باید به این قاعدة ساده استراتژی اتمی توجه داشته باشد: کسی که حمله اتمی را شروع می‌کند، بعد از ضربه به دشمن خود بکلی می‌میرد. کسی که علیه آمریکا و یا اسرائیل حمله اتمی را آغاز کند، می‌تواند به جای آن دست به خودکشی بزند. آمریکا با قدرت اتمی اش می‌تواند با یک محاسبه ساده بیست میلیارد انسان را نابود کند و به عبارت دیگر، هفتاد میلیون ایرانی را سیصد بار به خاکستر تبدیل کند. ایران و رئیس جمهور بلندپرواز آن نیز این را می‌داند. بودجه نظامی ایران یک صدم بودجه نظامی آمریکاست.

ایران برخلاف قدرت‌های بزرگ غربی در ۱۵۰ سال گذشته به هیچ کشور خارجی حمله نکرده، بلکه خود بارها (و در مواردی به کمک غرب) مورد حمله قرار گرفته است. هنوز هم در ایران چهارصد هزار نفر مجروح شدید جنگی در اثر جنگ ایران و عراق زندگی می‌کنند که پنجاه هزار نفرشان قربانیان جنگ شیمیایی می‌باشند و باید گفت که ما نیز در ایجاد این مصیبت بی‌گناه تبوده‌ایم.

مسئله ایران قابل حل است. رهبران سیاسی آمریکا باید بالاخره لجاجت را کنار گذاشته و در سطح بالا به طور دو جانبه و یا در چارچوب یک «کنفرانس برای همکاری و امنیت در خاورمیانه» با ایران دور یک میز بنشینند. آمریکا (همان‌طور که در قبال کرده شمالی و بالاخره در مقابل لبی عمل کرد) باید برای این کشور نیز تضمین‌های امنیتی قائل شده و در مقابل از ایران خواستار تضمین‌های اساسی وجدی در زمینه برنامه هسته‌ای و هم‌چنین انصراف واقعی از هر نوع مداخله در اوضاع عراق گردد.

در عین حال، این را نیز باید افزود که نه تنها برنامه‌های بالقوه هسته‌ای که ایران آنها در سر می‌پروراند، باید متوقف شود، بلکه سلاح‌های اتمی بالفعل کشورهای دارای سلاح اتمی نیز باید به زباله‌دان تاریخ سپرده شود. سلاح‌های اتمی همه کشورها و هم‌چنین آمریکا همان‌طور که «رونالد ریگان» در سال ۱۹۸۶ اعلام کرد «بکلی غیرمنطقی و کاملاً غیر انسانی بوده و هیچ فایده‌ای جز کشتار انسان‌ها ندارند ... و خطری برای تمدن انسانی می‌باشند». حتی هنری کیسینجر نیز در سال ۲۰۰۷ به طفدازان «ایدهٔ شجاعانه برای ایجاد دنیابی بدون سلاح‌های اتمی» پیوست. قرارداد منع گسترش سلاح‌های اتمی نیز به طور روشن خواستار از بین رفتن این سلاح‌ها می‌باشد. کشورهایی که امروز مجهز به سلاح اتمی می‌باشند، همگی در حال حاضر به طور دائم در حال زیرپا گذاشتن این قرارداد هستند.

امروز خطر اصلی این نیست که دولت‌های قدرت‌مند بخواهند با «امتیاز دادن» به طرف مخالف و نامطلوب خود، او را آرام کنند. خطر اصلی این است که گروهی از وطن پرستان غربی بدون توجه به واقعیات، روی مبلهای راحت لم داده و از آن‌جا استراتژی سیاست جهانی را برنامه ریزی می‌کنند. اینان می‌کوشند تا کسی نتواند دیدگاه‌های نژادپرستانه درونی آنان را که پشت یک ماسک پنهان شده است، افشا کند. اینان بایک نیت پنهانی قصد دارند جهان را به عرصه تاخت و تاز خشونت متقابل تبدیل کرده و همان وضعیتی را ایجاد کنند که قبل از جنگ جهانی اول شاهد آن بودیم.

هنر سیاست‌مداری باید جانشین هنر جنگ افروزی شود: آغاز مذاکرات همراه با هوشمندی، صبر و سخت‌گیری تنها استراتژی درست در برابر دنیای اسلام است، همان‌طور که با این روش درگیری بین بلوك غرب و شرق نیز خاتمه یافت. تنها یک نظم عادلانه جهانی است که می‌تواند زمینه رشد تروریسم را از میان بردارد. شعار ما باید این باشد: «سخت‌گیری توأم با عدالت»، آن هم سخت‌گیری در برابر تروریسم و عدالت در برابر دنیای اسلام.

هدف ما باید ایجاد یک نظم جهانی مورد قبول از طرف همه کشورها باشد. ما خواهان دنیایی هستیم که در آن به تحقیر مسلمانان در غرب و تحقیر مسیحیان و یهودیان در دنیای اسلام خاتمه داده شود. در چنین دنیایی باید بیش از این مذاهب و فرهنگ‌ها به طور متقابل یکدیگر را «شیطان صفت و خطرناک» معرفی کنند. در چنین دنیایی باید سلاح‌های کشتار جمعی غرب و دستگاه‌های دروغ پراکنی آنان از کار بیفتد. در چنین دنیایی باید ایالات متحده آمریکا بار دیگر الگو و نمونه‌ای برای صلح و آزادی شود و نه مرکزی برای جنگ و ستمگری، آن‌گونه که امروز می‌بینیم. ما خواهان دنیایی هستیم که انسان‌ها وجود چوب در چشم خود را بهتر از وجود خسی در چشم برادرشان ببینند.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی